

Reģionu komitejas atzinums “Tabakas un saistīto izstrādājumu ražošana, noformēšana un pārdošana”

(2013/C 280/11)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka direktīvas pārskatīšana ir nepieciešama, un tādēļ tā būtu jāveic nekavējoties, lai aizsargātu Eiropas iedzīvotāju, īpaši jauniešu, veselību no smēķēšanas radītā apdraudējuma;
- aicina Komisiju un dalībvalstis pieņemt līdzsvarotu direktīvu, ar ko nodrošinātu patērētāju veselības labāku aizsardzību, vienlaikus ņemot vērā ražošanu un šī kultūrauga saimniecisko vērtību;
- uzskata, ka dalībvalstīm vajadzētu aizliegt tabakas izstrādājumu brīvu izplatīšanu (tiešsaistē vai publiskās vietās), ņemot vērā jaunu (un gados jaunu) smēķētāju skaita iespējamo ļoti lielo palielināšanos;
- aicina Eiropas Komisiju kopā ar dalībvalstīm apsvērt sistēmu, kas kompensētu darba vietu skaita samazināšanos tabakas nozarē un iesaiņošanas nozarē;
- uzskata, ka dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai aizliegt tabakas produktu pārrobežu tirdzniecību, lai labāk aizsargātu savus gados jaunus iedzīvotājus no tabakas radītā kaitējuma;
- ir pārliecināta, ka būtu jāatbalsta regulāri organizētas sabiedrības izglītošanas un informēšanas kampaņas pamatskolās un vidusskolās, lai informētu par tabakas kaitīgumu un tās kaitīgo ietekmi uz veselību un labklājību;
- rosina Komisiju un dalībvalstis paredzēt finanšu atbalstu reģioniem, kur tabaku pašlaik audzē vai ražo, lai tie varētu pārstrukturēt ražošanu un aizstāt tabaku ar citiem ilgtspējīgākiem kultūraugiem;
- vērš uzmanību uz to, ka nestandarta paciņas pašlaik ir pieejamas tirgū un ka šo paciņu aizliegumam būs negatīva ietekme uz reģioniem, kur tās tiek ražotas.

Ziņotājs Dimitrios KALOGEROPOULOS kgs (EL/PPE), Aigaleo pašvaldības padomes loceklis

Atsauces dokuments “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu”

COM(2012) 788 final

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Ievads

1. atzīmē, ka divpadsmit gadus pēc tam, kad ES pieņēma spēkā esošo Tabakas izstrādājumu direktīvu (kurā iekļauti vairāki kontrolpasākumi), smēķēšana joprojām ir galvenais to nāves gadījumu cēlonis ES, kurus varēja novērst, un tā izraisa gandrīz 700 000 cilvēku nāvi katru gadu, un ka vairāk nekā 70 % smēķētāju sāk smēķēt pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas, tādēļ stingri atbalsta priekšlikumu steidzami pārskatīt spēkā esošo direktīvu, apsverot stingrākus pasākumus tās īstenošanai;

2. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos atbalstīt un papildināt dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību centienus atrisināt smēķēšanas problēmu. Komiteja norāda, ka tabaka ir legāls kultūraugs, tomēr ir rūpīgi jāseko līdzi tās ietekmei uz iedzīvotāju veselību;

3. atbalsta LESD 114. panta izmantošanu par direktīvas tiesisko pamatu, ņemot vērā Eiropas Komisijas izvirzīto mērķi – saskaņot vēl aizvien atšķirīgos noteikumus un administratīvos aktus jomā, uz ko attiecas direktīva, lai nodrošinātu iekšējā tirgus darbību. Komiteja uzsver, ka par šādas rīcības pareizību liecina EST spriedums lietā C-380/03, Vācijas Federatīvā Republika pret Eiropas Parlamentu un Eiropas Savienības Padomi. Direktīvas priekšlikums dalībvalstīm dod iespēju arī noteikt stingrākus pasākumus nekā priekšlikumā iekļautie;

ES politikas ieguldījums veselības nodrošināšanā

4. atzīst ES atbalsta politikas iespējamo vispārējo ieguldījumu saskaņā ar LESD 114. panta 3. daļā un ES Pamattiesību hartas 35. pantā izvirzīto mērķi, proti, “nosakot un īstenojot visu Savienības politiku un darbības, ir jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis”;

5. uzskata, ka direktīvas pārskatīšana ir nepieciešama, un tādēļ tā būtu jāveic nekavējoties, lai aizsargātu Eiropas iedzīvotāju, īpaši jauniešu, veselību no smēķēšanas radītā apdraudējuma;

6. uzsver, ka ES kopā ar valstu iestādēm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāpastiprina pasākumi veselības aizsardzības jomā, izglītošana, izpratnes veidošanas un veselības popularizēšanas kampaņas, informējot par smēķēšanas radītajām sekām, kas līdz šim izrādījušas visefektīvākās tabakas patēriņa samazināšanā, kā arī ierobežojošie pasākumi, kuri ir izmainījuši patēriņa līmeni;

7. uzskata, ka pārskatītajai direktīvai par tabakas izstrādājumiem jāatbilst programmai “Veselība un izaugsme” – trešā Eiropas Savienības daudzgadu rīcības programma veselības aizsardzības jomā 2014.–2020. gadam”, kuras mērķis ir veicināt sinerģiju, vienlaikus izvairoties no saistīto ES programmu un pasākumu dublēšanās;

Veselības aizsardzības un ekonomikas attīstības apvienošana

8. piekrīt Eiropas Komisijai atbilstoši LESD 114., 168. un 169. pantam uzskatīt veselības aizsardzības augstu līmeni par galveno, izvēloties TID pārskatīšanā apzinātās politikas iespējas; uzsver, ka veselības aizsardzība ir galvenais mērķis, kurā jāņem vērā tādi veselības veicināšanas un slimību profilakses faktori kā sociālekonomiskie apstākļi, dzīvesveids, kultūra, izglītība, vides faktori visās sabiedrībai nozīmīgajās jomās, lai apzinātu riska faktorus un mazinātu to negatīvo ietekmi iespējami agrīnā posmā;

9. aicina Komisiju un dalībvalstis apsvērt iespēju grozīt ierosinātos noteikumus tā, lai nodrošinātu līdzsvarotas direktīvas pieņemšanu, kas līdztekus nepieciešamajiem brīdinājumiem par ietekmi uz veselību, kuri aizsargā patērētājus, ņemtu arī vērā ražošanu un šī kultūrauga saimniecisko vērtību;

10. Komiteja atbalsta pasākumus tabakas radītās atkarības vai toksiskuma samazināšanai, balstoties uz zinātniskiem pierādījumiem, kā arī pasākumus, lai objektīvi novērstu neskaidrības patērētājiem, piemēram, par piedevu iekļaušanu, kas varētu radīt pārlicību par atsevišķu tabakas izstrādājumu veselīgo vai ārstniecisko ietekmi;

Nodarbinātības aizsardzība un ražošana

11. uzskata, ka daudzos ES reģionos tabaku audzē mazauglīgās augsnēs, kurās tabakas audzēšanai jāizmanto daudz mēslojuma un pesticīdu;

12. saskaņā ar RK atzinumu par kopējo lauksaimniecības politiku atgādina, ka ES lauksaimniecībai svarīgi ir pāriet uz ilgtspējīgākiem ražošanas veidiem un pielāgoties klimata pārmaiņām. Tāpēc, ņemot vērā ietekmi uz vidi, tabakas audzēšana būtu jāaizvieto ar ilgtspējīgākām kultūrām;

13. rosina Komisiju un dalībvalstis paredzēt finanšu atbalstu reģioniem, kur tabaku pašlaik audzē vai ražo, lai tie varētu pārstrukturēt ražošanu un sākt citu lauksaimniecības produktu ražošanu;

14. aicina Eiropas Komisiju kopā ar dalībvalstīm apsvērt sistēmu, kas kompensētu darba vietu skaita samazināšanos tabakas nozarē un iesaīņošanas nozarē;

Nodokļu ieņēmumi, izsekojamība un drošības pasākumi un kontrabanda

15. norāda, ka ik gadu Eiropas Savienībā nodokļos par tabakas izstrādājumiem iekasē gandrīz 100 miljardus *euro* un ka šobrīd nelegālā tirdzniecība sasniedz 10 % no kopējā apjoma, un katru gadu tās dēļ neiekasētos nodokļos tiek zaudēti 10 miljardi *euro*. Tas liecina, ka Eiropas tirgum jābūt labāk aizsargātam pret nelegālās tirdzniecības radīto kaitējumu, un iedzīvotājiem jābūt labāk informētiem par apdraudējumu, patērējot nezināmas izcelsmes vai neregistrētus tabakas izstrādājumus, kas nav kontrolēti, un tādējādi apdraud patērētāju drošību;

16. uzskata, ka direktīvas priekšlikumā iekļautie īpašie pasākumi izsekojamības uzraudzības un kontrabandas apkarošanas jomā radīs ļoti būtisku saimniecisko un administratīvo apgrūtinājumu uzņēmumiem (īpaši vismazākajiem) un dalībvalstīm. Tas negatīvi ietekmēs šo pasākumu efektivitāti un būs pretrunā PVO Pamatkonvencijai par tabakas kontroli;

17. norāda, ka nestandarta paciņas pašlaik ir pieejamas Eiropas valstu un reģionu tirgos un šo paciņu aizliegumam var būt negatīva ietekme uz to reģionu ienākumiem, kur tās tiek ražotas. Šī negatīvā saimnieciskā ietekme var īpaši stipri izpausties tajos reģionos, kurus jau skārusi pašreizējā ekonomikas krīze;

18. brīdina, ka šie uzraudzības pasākumi būs neefektīvi, ja pārējie direktīvā norādītie pasākumi varētu sekmēt kontrabandas palielināšanos, īpaši tālākajos reģionos un pašvaldībās, kā arī kontrabandu no trešām valstīm. Tādēļ aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis pastiprināt cīņu pret kontrabandu;

Nepieciešamība saskaņot ES politikas

19. uzskata, ka direktīvas priekšlikumā ierosinātā cigarillu jaunā definīcija ir nesaskaņota un nevajadzīga, jo tā ir pretrunā Padomes 2011. gada 21. jūnija Direktīvai Nr. 2011/64/ES par tabakas izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm;

Subsidiaritāte un deleģētie akti

20. brīdina, ka deleģētie un īstenošanas akti Eiropas Komisijai dod plašas pilnvaras vienpusēji un *a posteriori* grozīt būtiskus direktīvas aspektus, piemēram, par piedevu maksimālo daudzumu, aromātiem vai garšām, kuras varētu aizliegt, un brīdinājumu par ietekmi uz veselību formulējumu, lielumu un izvietojumu;

21. uzskata, ka direktīvas priekšlikumā paredzētā deleģēto aktu izmantošana Eiropas Komisijai piešķir pārāk plašas rīcības pilnvaras, kas varētu būt pretrunā Lisabonas līgumam, kurā noteikts, ka deleģētos aktus var izmantot vienīgi nolūkā grozīt vai papildināt "nebūtiskus tiesību akta aspektus", un tas šajā gadījumā netiek ievērots;

22. attiecībā uz cigāriem, cigarillām un pīpju tabaku direktīvas priekšlikumā paredzētas arī pilnvaras automātiski atcelt atsevišķus dokumentā norādītos izņēmumus, ja "būtiski mainās apstākļi" saistībā ar pārdošanas apjomu palielināšanos vismaz par 10% vismaz 10 dalībvalstīs, vai par 25 gadiem jaunāku smēķētāju skaita palielināšanos par 5%. Šo izstrādājumu tirgus 10 valstīs no pašreizējām 27 dalībvalstīm ir ārkārtīgi mazs, un izmaiņas 10% apmērā varētu rasties ļoti viegli, kas nozīmē, ka noteikums ir neloģisks un rada būtiskas juridiskas neskaidrības šajā apakšnozarē. Reģionu komiteja uzskata, ka šis noteikums ir pārāk vispārīgs un plašs, un tas varētu izraisīt Komisijas patvaļīgu rīcību.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

8. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "Līgums") 114. panta 3. punktu par pamatu būtu jāņem augsts aizsardzības līmenis, jo īpaši pievēršot uzmanību visiem jaunajiem atklājumiem, kuru pamatā ir zinātnes fakti. Tabakas izstrādājumi nav parastas preces, un, ņemot vērā tabakas īpaši kaitīgo ietekmi, veselības aizsardzībai būtu jāpiešķir īpaša nozīme, jo īpaši nolūkā samazināt smēķēšanas izplatību jauniešu vidū.	Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "Līgums") 114. panta 3. punktu par pamatu būtu jāņem augsts aizsardzības līmenis, jo īpaši pievēršot uzmanību visiem jaunajiem atklājumiem, kuru pamatā ir zinātnes fakti. Tabakas izstrādājumi nav parastas preces, un, ņemot vērā tabakas īpaši kaitīgo ietekmi, veselības aizsardzībai būtu jāpiešķir īpaša nozīme, jo īpaši nolūkā samazināt smēķēšanas izplatību jauniešu vidū. <u>Ir jāatbalsta regulāri organizētas sabiedrības izglītošanas un informēšanas kampaņas pamatskolās un vidusskolās;</u>

Pamatojums

Sabiedrības izglītošanas un informēšanas kampaņas ietekmēs sabiedrības veselību vairāk nekā uz patvaļīgiem aizliegumiem balstīti intervences vai aizlieguma pasākumi.

2. grozījums

13. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Patlaban tiek izmantotas dažādas pārskata formas, tāpēc ražotājiem un importētājiem rodas grūtības izpildīt savus ziņošanas pienākumus un dalībvalstīm un Komisijai ir apgrūtināti salīdzināt un analizēt saņemto informāciju un izdarīt secinājumus, pamatojoties uz to. Šajā saistībā būtu jāparedz vienota obligāta forma ziņošanai par sastāvdaļām un emisijām. Attiecībā uz informāciju par izstrādājumiem sabiedrībai būtu jānodrošina lielākā iespējamā caurskatāmība, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā tabakas izstrādājumu ražotāju komerciālā un intelektuālā īpašuma tiesības.	Patlaban tiek izmantotas dažādas pārskata formas, tāpēc ražotājiem un importētājiem rodas grūtības izpildīt savus ziņošanas pienākumus un dalībvalstīm un Komisijai ir apgrūtināti salīdzināt un analizēt saņemto informāciju un izdarīt secinājumus, pamatojoties uz to. Šajā saistībā būtu jāparedz vienota obligāta forma ziņošanai par sastāvdaļām un emisijām. Attiecībā uz informāciju par izstrādājumiem sabiedrībai būtu jānodrošina lielākā iespējamā caurskatāmība, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā tabakas izstrādājumu ražotāju komerciālā un intelektuālā īpašuma tiesības <u>un Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) nolīgumu ieviešanu.</u>

Pamatojums

Starptautiskā līmenī Eiropas Komisijai par direktīvas priekšlikumu bija jāsniedz oficiāla informācija Tirdzniecības un tehnisko ierobežojumu komitejai, jo daži ierosinājumi varētu būt pretrunā starptautiskās tirdzniecības standartiem.

3. grozījums

18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Tā kā šajā direktīvā galvenā uzmanība ir vērsta uz jauniešiem, tabakas izstrādājumiem, kas nav cigaretes, tināmās tabakas izstrādājumi un bezdūmu tabaka (t. i., tabakas izstrādājumiem, kurus lielākoties lieto gados vecāki patērētāji) būtu jāpiešķir atbrīvojums no atsevišķām prasībām	Tā kā šajā direktīvā galvenā uzmanība ir vērsta uz jauniešiem, tabakas izstrādājumiem, kas nav cigaretes, <u>un</u> tināmās tabakas izstrādājumi ~~un bezdūmu tabaka~~ (t. i., tabakas izstrādājumiem, kurus lielākoties lieto gados vecāki patērētāji, ~~izņemot īpašas vietējās kopienas~~) būtu jāpiešķir atbrīvojums no atsevišķām prasībām attiecībā uz sastāvdaļām, kamēr nav notikusi būtiska apstākļu maiņa pārdošanas apjoma ziņā vai patēriņa modeļos saistībā ar jauniešiem.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
attiecībā uz sastāvdaļām, kamēr nav notikusi būtiska apstākļu maiņa pārdošanas apjoma ziņā vai patēriņa modeļos saistībā ar jauniešiem.	~~Īpaša uzmanība tiks pievērsta tabakas izstrādājumu, kas ir nišas produkti, piemēram, ūdenspipei paredzēti izstrādājumi, patēriņa modeļu uzraudzībai dalībvalstu etnisko minoritāšu kopienās.~~

Pamatojums

Ar šo grozījumu ievērots viedoklis, ko pauda 5., 6. un 7. grozījuma iesniedzēji, un ar šo direktīvu saistītā vispārējā pieeja, par kuru vienojās Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju lietu padomes sanāksmē, kas notika 2013. gada 21. jūnijā. Vienošanās paredz, ka raksturīgā aromāta aizliegums attiecas uz cigaretēm un tināmās tabakas izstrādājumiem, bet neattiecas uz citiem tabakas izstrādājumiem.

4. grozījums

24. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Smēķēšanai paredzētiem tabakas izstrādājumiem, kas nav cigaretes un tināmās tabakas izstrādājumi (t. i., tabakas izstrādājumiem, kurus lielākoties lieto gados vecāki patērētāji), būtu jāpieskir atbrīvojums no atsevišķām marķēšanas prasībām, kamēr nav notikusi būtiska apstākļu maiņa pārdošanas apjomu ziņā vai patēriņa modeļos saistībā ar jauniešiem. Attiecībā uz šo citu tabakas izstrādājumu marķēšanu būtu jāievēro īpaši noteikumi. Jānodrošina, lai brīdinājumi par bezdūmu tabakas izstrādājumu ietekmi uz veselību būtu uzskatāmi. Tāpēc brīdinājumi būtu jāizvieto uz bezdūmu tabakas izstrādājumu iepakojuma divām lielākajām virsmām.	Smēķēšanai paredzētiem tabakas izstrādājumiem, kas nav cigaretes un tināmās tabakas izstrādājumi (t. i., tabakas izstrādājumiem, kurus lielākoties lieto gados vecāki patērētāji, <u>izņemot īpašās vietējās kopienas</u>), būtu jāpieskir atbrīvojums no atsevišķām marķēšanas prasībām, kamēr nav notikusi būtiska apstākļu maiņa pārdošanas apjomu ziņā vai patēriņa modeļos saistībā ar jauniešiem. Attiecībā uz šo citu tabakas izstrādājumu marķēšanu būtu jāievēro īpaši noteikumi. Jānodrošina, lai brīdinājumi par bezdūmu tabakas izstrādājumu ietekmi uz veselību būtu uzskatāmi. Tāpēc brīdinājumi būtu jāizvieto uz bezdūmu tabakas izstrādājumu iepakojuma divām lielākajām virsmām. <u>Īpaša uzmanība tiks pievērsta tabakas izstrādājumu, kas ir nišas produkti, piemēram, ūdenspipei paredzēti izstrādājumi, patēriņa modeļu uzraudzībai dalībvalstu etnisko minoritāšu kopienās.</u>

5. grozījums

30. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Tabakas pārrobežu tālpārdošana atvieglo jauniešu piekļuvi tabakas izstrādājumiem un apdraud atbilstību tiesību aktiem tabakas kontroles jomā un jo īpaši šīs direktīvas prasībām. Kopīgi noteikumi par paziņošanas sistēmu ir vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka tiek pilnībā īstenots šīs direktīvas potenciāls. Šajā direktīvā paredzētais noteikums par tabakas izstrādājumu pārrobežu tālpārdošanas paziņošanu būtu jāpiemēro neatkarīgi no paziņošanas procedūras, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīvā 200/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem (*). Tabakas izstrādājumu tālpārdošanas darījumi starp uzņēmumiem un patērētājiem ir sīkāk reglamentēti Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 20. maija Direktīvā 97/7/EK par	Tabakas pārrobežu tālpārdošanai dalībvalstīs varētu aizlieg- ~~t~~ <u> būtu jāaizlieg</u> , jo tā atvieglo jauniešu piekļuvi tabakas izstrādājumiem un apdraud atbilstību ~~tiesību aktiem~~ ~~tabakas kontroles jomā un jo īpaši šīs direktīvas šīs direk-~~ ~~tīvas prasībām. Kopīgi noteikumi par paziņošanas sistēmu~~ ~~ir vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka tiek pilnībā īstenots šīs~~ ~~direktīvas potenciāls. Šajā direktīvā paredzētais noteikums~~ ~~par tabakas izstrādājumu pārrobežu tālpārdošanas paziņo-~~ ~~šanu būtu jāpiemēro neatkarīgi no paziņošanas procedūras,~~ ~~kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada~~ ~~8. jūnija Direktīvā 200/31/EK par dažiem informācijas~~ ~~sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem (*). Tabakas~~ ~~izstrādājumu tālpārdošanas darījumi starp uzņēmumiem un~~ ~~patērētājiem ir sīkāk reglamentēti Eiropas Parlamenta un~~ ~~Padomes 1997. gada 20. maija Direktīvā 97/7/EK par patē-~~ ~~rētāju aizsardzību saistībā ar distances līgumiem, kura no~~ ~~2014. gada 13. jūnija tiks aizstāta ar Eiropas Parlamenta un~~ ~~Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvu 2011/83/ES~~ ~~par patērētāju tiesībām (*). Kopīgi noteikumi par~~ ~~paziņošanas sistēmu ir vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka tiek~~ ~~pilnībā īstenots šīs direktīvas potenciāls. Šajā direktīvā pare-~~ ~~dzētais noteikums par tabakas izstrādājumu pārrobežu~~ ~~tālpārdošanas paziņošanu būtu jāpiemēro neatkarīgi no~~ ~~paziņošanas procedūras, kas noteikta Eiropas Parlamenta~~ ~~un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīvā 200/31/EK~~ ~~par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem~~ ~~aspektiem (*). Tabakas izstrādājumu tālpārdošanas darījumi~~

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>patērētāju aizsardzību saistībā ar distancē līgumiem, kura no 2014. gada 13. jūnija tiks aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvu 2011/83/ES par patērētāju tiesībām ⁽²⁾.</p> <p>(1) OV L 178, 17.7.2000., 1.-16. lpp. (2) OV L 144, 4.6.1997., 19.-27. lpp. un OV L 304, 22.11.2011., 64.-88. lpp.</p>	<p><u>starp uzņēmumiem un patērētājiem ir sīkāk reglamentēti Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 20. maija Direktīvā 97/7/EK par patērētāju aizsardzību saistībā ar distancē līgumiem, kura no 2014. gada 13. jūnija tiks aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvu 2011/83/ES par patērētāju tiesībām ⁽²⁾.</u></p> <p>~~(1) OV L 178, 17.7.2000., 1.-16. lpp. (2) OV L 144, 4.6.1997., 19.-27. lpp. un OV L 304, 22.11.2011., 64.-88. lpp.~~</p> <p><u>(1) OV L 178, 17.7.2000., 1.-16. lpp. (2) OV L 144, 4.6.1997., 19.-27. lpp. un OV L 304, 22.11.2011., 64.-88. lpp.</u></p>

Pamatojums

Tabakas pārrobežu tālpārdošana veido tikai nelielu daļu no tabakas tirdzniecības kopējā apjoma. Tā, iespējams, atvieglo jauniešu iespējas piekļūt šādiem produktiem, un tādēļ būtu jānodrošina, ka dalībvalstis var aizliegt šos pārdošanas darījumus starp uzņēmumiem un patērētājiem, ja valstu vai reģionu līmenī par tiem izskanējušas bažas. Pat ja šāds aizliegums nav noteikts, lai nodrošinātu direktīvas noteikumu pilnīgu ieviešanu, vienlaigā būs vajadzīgi vienoti noteikumi attiecībā uz paziņošanu.

6. grozījums

30. apsvēruma

Pievienot šādu jaunu 30. apsvērumu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p><u>Nemot vērā jaunu (un gados jaunu) smēķētāju skaita iespējamo ļoti lielo palielināšanos, dalībvalstīm vajadzētu aizliegt tabakas izstrādājumu brīvas izplatīšanas (mazumtirdzniecības veikalos tiešsaistē vai publiskās vietās) principu.</u></p>

Pamatojums

Ierosinātais grozījums attiecas uz atzinuma projekta 1. punktu: tabakas patēriņa samazinājums attiecināms uz tiem 70 % smēķētāju, kas uzsākuši smēķēt līdz 18 gadu vecumam.

7. grozījums

31. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Visi tabakas izstrādājumi var izraisīt mirstību, saslimstību un invaliditāti, un to patēriņš būtu jāierobežo. Tādēļ ir svarīgi pārraudzīt jauniešu tabakas izstrādājumu attīstības tendences. Ražotājiem un importētājiem būtu jānosaka pienākums ziņot par jauniešiem tabakas izstrādājumiem, neskarot dalībvalstu pilnvaras aizliegt vai atļaut tos. Komisijai būtu jāuzrauga attīstības tendences un jāsniedz ziņojums piecus gadus pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa, lai novērtētu, vai šajā direktīvā ir nepieciešami grozījumi.</p>	<p>Visi tabakas izstrādājumi var izraisīt mirstību, saslimstību un invaliditāti, un to patēriņš būtu jāierobežo. Tādēļ <u>būtu jāveicina plāni un kampaņas sabiedrības izglītošanai un izpratnes veidošanai par smēķēšanas smagajām sekām uz veselību un jākontrolē ir svarīgi pārraudzīt</u> jauniešu tabakas izstrādājumu attīstības tendences. Ražotājiem un importētājiem būtu jānosaka pienākums ziņot par jauniešiem tabakas izstrādājumiem, neskarot dalībvalstu pilnvaras aizliegt vai atļaut tos. Komisijai būtu jāuzrauga attīstības tendences un jāsniedz ziņojums piecus gadus pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa, lai novērtētu, vai šajā direktīvā ir nepieciešami grozījumi.</p>

Pamatojums

Sabiedrības izglītošanas un informēšanas kampaņas ietekmēs sabiedrības veselību vairāk nekā uz patvaļīgiem aizliegumiem balstīti intervences vai aizlieguma pasākumi.

8. grozījums

2. panta 20. apakšpunkts

Aiz 2. panta 20. apakšpunkta pievienot šādu jaunu apakšpunktu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<u>“nišas tabaka” attiecas uz tabakas izstrādājumiem, parasti bezdūmu tabaku un pīpes tabaku, piemēram, Gutkha, Zarda, šnaucamā tabaka, Sishaand Beedi, ko tradicionāli lieto Dienvidāzijas valstu vai citās īpašās kopienās.</u>

Pamatojums

Direktīvā šobrīd nav definīcijas.

9. grozījums

5. panta 4. punkts

Aiz 5. panta 4. punkta pievienot šādu jaunu punktu:

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<u>Dalībvalstis katru gadu pieprasa ražotājiem un importētājiem atklāt to izdevumus par reklāmu, tirdzniecības veicināšanu un sponsorēšanu katrā dalībvalstī, sākot no pilnā kalendāra gada pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās gada.</u>

Pamatojums

Šis grozījums izriet no PVO Pamatkonvencijas par tabakas izstrādājumu kontroli 13. panta. Par ES šādi dati šobrīd nav pieejami.

10. grozījums

6. panta 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
4. Dalībvalstis aizliedz tabakas izstrādājumos izmantot šādas piedevas:	4. Dalībvalstis aizliedz tabakas izstrādājumos izmantot šādas piedevas:
a) vitamīnus un citas piedevas, kas rada iespaidu, ka tabakas izstrādājums ir labvēlīgs veselībai vai samazina veselības apdraudējumu, vai	a) vitamīnus un citas piedevas, kas rada iespaidu, ka tabakas izstrādājums ir labvēlīgs veselībai vai samazina veselības apdraudējumu, vai
b) kofeīnu un taurīnu, un citas piedevas un stimulējošus savienojumus, kas tiek saistīti ar enerģiju un vitalitāti, vai	b) kofeīnu un taurīnu, un citas piedevas un stimulējošus savienojumus, kas tiek saistīti ar enerģiju un vitalitāti, vai
c) piedevas, kuras ietekmē emisiju krāsu.	c) piedevas, kuras ietekmē emisiju krāsu; <u>vai</u>
	<u>d) piedevas, kas palielina nikotīna spēju izraisīt atkarību.</u>

Pamatojums

Pašsaprotami. Šāda prasība noteikta arī Vācijas Federālās Padomes (*Bundesrat*) 2013. gada 22. marta lēmumā (sk. <http://dipbt.bundestag.de/dip21/brd/2012/0820-12B.pdf>).

11. grozījums

6. panta 10. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Tabakas izstrādājumus, kas nav cigaretes, tinamās tabakas izstrādājumi un bezdūmu tabakas izstrādājumi, atbrīvo no 1. un 5. punktā noteiktajiem aizliegumiem. Ja Komisijas ziņojumā tiek konstatēta būtiska apstākļu maiņa, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 22. pantu, lai atsauktu šo atbrīvojumu.	Tabakas izstrādājumus, kas nav cigaretes, <u>un</u> tinamās tabakas izstrādājumi ~~un bezdūmu tabakas izstrādājumi~~ , atbrīvo no 1. un 5. punktā noteiktajiem aizliegumiem. Ja Komisijas ziņojumā tiek konstatēta būtiska apstākļu maiņa, ~~ņemot vērā minēto izstrādājumu lietošanas izplatību īpašās kultūras un etnisko minoritāšu kopienās~~ , Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 22. pantu, lai atsauktu šo atbrīvojumu.

Pamatojums

Šajā grozījumā ņemta vērā ar šo direktīvu saistītā vispārējā pieeja, par kuru vienojās Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju lietu padomes sanāsmē, kas notika 2013. gada 21. jūnijā.

12. grozījums

9. panta 1. punkta c) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
c) sedz 75 % no iepakojuma vienības un jebkāda ārējā iepakojuma priekšējās un aizmugurējās ārējāsvirsmas;	c) sedz ~~75~~ 65 % no iepakojuma vienības un jebkāda ārējā iepakojuma priekšējās un aizmugurējās ārējāsvirsmas;

Pamatojums

Iespējamais kompromiss saistībā ar vispārējo pieeju, par kuru vienojās Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju lietu padomes sanāsmē, kas notika 2013. gada 21. jūnijā.

13. grozījums

9. panta 1. punkta e) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(e) atrodas iepakojuma vienības un jebkāda ārējā iepakojuma augšējā malā, un ir izvietots tādā pašā virzienā kā jebkāda cita uz iepakojuma esošā informācija;	(e) atrodas iepakojuma vienības un jebkāda ārējā iepakojuma augšējā <u>vai apakšējā</u> malā, un ir izvietots tādā pašā virzienā kā jebkāda cita uz iepakojuma esošā informācija;

Pamatojums

Regulāra izmēra tabakas izstrādājumu mīkstajiem iepakojumiem nav augšējā atliecāmā vāciņa: nodokļu uzlīme, kas noder arī iepakojuma aiztaisīšanai, tiek uzlikta uz augšējās malas. Prasība kombinēto brīdinājumu par ietekmi uz veselību izvietot uz iepakojuma vienības augšējās malas nozīmētu, kā šī veida produkti nav iespējami. Tāpēc, ņemot vērā minēto brīdinājumu nepieciešamo redzamību, noteikumi par to izvietojumu uz šāda veida iepakojuma vienībām jāpadara elastīgāki, ļaujot brīdinājumu par ietekmi uz veselību izvietot arī uz apakšējās malas.

14. grozījums

9. panta 1. punkta g) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(g) uz cigarešu iepakojuma vienībām atbilst šādām dimensijām: i) augstums: ne mazāks kā 64 mm; ii) platums: ne mazāks kā 55 mm.	(g) uz cigarešu iepakojuma vienībām atbilst šādām dimensijām: i) augstums: ne mazāks kā ~~64~~ 44 mm; ii) platums: ne mazāks kā ~~55~~ 52 mm.

15. grozījums

13. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Cigarešu iepakojuma vienībai ir taisnstūrveida forma. Tinamās tabakas iepakojuma vienībai ir maisiņa forma, t. i., taisnstūrains kabata ar pārloku, kas sedz atveri. Maisiņa pārloks sedz vismaz 70 % no iepakojuma priekšpusē. Visu pārējo tabakas izstrādājumu iepakojuma vienībām ir vai nu taisnstūrveida, vai cilindriska forma. Cigarešu iepakojuma vienībā ir vismaz 20 cigaretes. Tinamās tabakas iepakojuma vienībā ir vismaz 40 g tabakas.	Cigarešu iepakojuma vienībai ir taisnstūrveida forma. ~~Tinamās tabakas iepakojuma vienībai ir maisiņa forma, t. i., taisnstūrains kabata ar pārloku, kas sedz atveri. Maisiņa pārloks sedz vismaz 70 % no iepakojuma priekšpusē. Visu pārējo tabakas izstrādājumu iepakojuma vienībām ir vai nu taisnstūrveida, vai cilindriska forma.~~ Cigarešu iepakojuma vienībā ir vismaz 20 cigaretes. Tinamās tabakas iepakojuma vienībā ir vismaz 40 g tabakas.

Pamatojums

Priekšlikuma direktīvai 13. panta 1. punktā noteikts, ka tinamās tabakas iepakojuma vienībai ir maisiņa forma. Ar veselības politiku saistītu apsvērumu dēļ kopumā atzinīgi ir vērtējami priekšlikumā direktīvai paredzētie stingrākie noteikumi, piemēram, attiecībā uz lielākiem brīdinājumiem uz cigarešu un tinamās tabakas iepakojuma. Taču paredzētā, piemēram, kombinēto kārbu aizliegšana, nosakot, ka šīs produktu grupas iepakojumam var būt tikai maisiņa forma, būtiski neuzlabos veselības aizsardzību. Patērētāju aizsardzību turklāt var nodrošināt ar brīdinošiem norādījumiem uz iepakojuma saskaņā ar *Guidelines for Implementation of Article 11 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control*.

Briselē, 2013. gada 3. jūlijā

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO